

sledeći oblik: "Ko hoće neku stvar onakvom kakva se ona pokazuje u njegovom tumačenju kao izrazu njegovog načina života?"

Nasuprot moralnosti/“metafizici” Niče razvija ideju imanencije, ali ne u smislu imanencije karakteristične za novovekovlje, odnosno pre svega za nemački klasični idealizam, već imanencije u smislu samozatvorenosti života *kao nemogućnosti metapozicije*. Najveći broj interpretacija Ničeovog centralnog učenja o večnom vraćanju istog, koje je izloženo u *Tako je govorio Zaratustra* unutar odeljka “O priviđenju i zagoneci”, dato učenje razume kao ono koje Zaratustra izlaže kroz sukob sa linearnim razumevanja vremena i povesti. Međutim, sam tekst ne daje za pravo takvim tumačenjima jer se linarno razumevanje vremena uopšte ne javlja u tekstu, niti se kao takvo dovodi u pitanje. Ovde je na delu pre sukob sa “metafizičkim” razumevanjem vremena, a unutar datog razumevanja vreme se uvek misli kao na specifičan način zatvoren krug.

Vreme i povest mišljeni “metafizički” nikada nisu mišljeni linearno. Dato važi i za Hegela, jer se razvoj Duha misli u pogledu na prisutnost još uvek ne-aktuelizovane punine njegovog bića. Rečju, dok god se kategorije Aristotelove filozofije, kao kategorije izrasle iz promišljanja načina na koji prirodno biće jeste, primenjuju na vremenitost ljudske egzistencije, čovek kao povesno biće ostaje zatvoren unutar “metafizičkog” kruga prisutnosti, odnosno uskraćuje se njemu primeren način opstojanja. Upravo iz datog razloga patuljak, kao Zarustrin protivnik u “O priviđenju i zagoneci”, i kaže “Svaka istina je kriva, i samo vreme je krug”, ali i ranije iz istog razloga upozorava Zaratustru da je hitnuo sebe visoko, te da “svaki hutnuti kamen mora – pasti”. Rečju, unutar “metafizički” razumeljnog vremena sve je već dogodeno (patuljak – kako gore, tako i dole; Hegel – kako unutra, tako i spolja), svaki ishod je poznat jer je